

REEKS Verrassende verhalen over ons natuurhistorisch erfgoed

Fundamenten Vlinderpark rusten op zeebodem

**Ingestuurd door
Werkgroep Geologie Likona**

Bouwputten zijn interessant omdat ze geologische lagen in de ondergrond tijdelijk ontsluiten. Deze geologische kijkvensters geven ons de kans om de boeiende voorgeschiedenis van Limburg, die vele duizenden of zelfs miljoenen jaar oud is, te ontrafelen en te reconstrueren.

In de Grotestraat zijn veel mensen en machines in de weer met de bouw van de kelders van residentie Vlinderpark. Voor de eerste bouwfase werd tot nu toe 15 000 m³ zand uitgegraven en afgevoerd. Dat zand is bijzonder. Het werd tussen 21.000.000 en 16.000.000 jaar geleden afgezet door de zee. Genk lag toen in het kustwater van de Bolderiaan-Noordzee. Daar hoeven we nu (voorlopig) nog niet voor te vrezen. Het zand ligt daar miljoenen jaren, de zee is al lang weg en nu halen de graafmachines dat zeezand weer boven. Het zand is bleek geel gekleurd, fijnkorrelig en homogeen van samenstelling. Tot in de jaren

Het zand dat wordt opgegraven in de bouwput in de Grotestraat werd tussen 16 en 21 miljoen jaar geleden afgezet door de zee.

60 van de vorige eeuw was het een felbegeerd bouwmetaal. Op vele plaatsen in Genk waren zand-ontginningen.

Zandgroeve

Achter de werf in de Grotestraat blijft nog een rechte wand over van een verlaten zandgroeve. Ze werd vroeger uitgebaat door J. Bergmans. Hij maakte betonbuisen voor waterputten en riolering. Ook verkocht hij het zand om mortel te maken voor de bouw van woningen. Het afgraven van het zand gebeurde in het begin met de hand. Daarna kwamen de 'grijpers'. Nu zijn het kleurrijke en krachtige machines die een vrachtwagen met 30 ton zand laden in een minimum van tijd. 'Ons zeezand' wordt grotendeels naar een stockageplaats gebracht. Het wordt opgekocht door firma's die bijvoorbeeld aanvullend nodig hebben.

Laagje grind

Ondertussen startten ook de graafwerken voor residentie Villardel in de Burgemeester G. Bijnenslaan. Hier wordt ongeveer 33 000 km³ zand afgegraven, wat zorgt voor een indrukwekkende

kuil. Deze plek ligt hoger dan de werf in de Grotestraat. Bovenop het Bolderiaanzand ligt nog een laagje grind. De Maas heeft dat 600 000 jaar geleden afgezet. In de geschiedenis van de aarde is dat nog niet zo lang geleden. Het was toen koud in Europa, dus ook in Genk. Regelmatig wisselden ijstijden zich af met tussenijstijden. Ook dat grind was belangrijk voor de bouw en als ballast voor de aanleg van spoorwegen.

Door al dat afgraven van zand en kiezel zijn er heel wat lege kuilen achtergebleven in het landschap van Genk. Die zijn bijvoorbeeld nog goed te zien in Kattevennen, Geliëren, Melberg, het Zillebos en Sledderlo. Stuk voor stuk vormen ze restanten van een bloeiende zand- en kiezelwinning uit de vorige eeuw.

De kuilen in de Grotestraat en in de Burgemeester G. Bijnenslaan worden nu helemaal opgevuld met de fundamenteën en de kelders van nieuwe residenties.

